

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13-275/22
Р: 08-04; 013-04/22

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
на дан 31. 12. 2021. године
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ

Брчко, јуна 2022. године

САДРЖАЈ

<u>I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА</u>	3
<u>2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ</u>	4
<u>II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ</u>	7
<u>III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ</u>	8
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	8
<u>a) Препоруке које се односе на финансијске извјештаје</u>	8
<u>b) Препоруке које се односе на усклађеност</u>	8
<u>2. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ</u>	11
<u>3. УВОД</u>	22
<u>4. ОПШТИ ДИО</u>	22
<u>5. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	23
<u>6. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	23
<u>7. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	25
<u>7.1. РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u>	25
<u>7.2. ИЗРАДА, ДОНОШЕЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ПОСЛОВАЊА</u>	27
<u>7.3. БИЛАНС СТАЊА И ПОПИС ИМОВИНЕ, ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА НА ДАН 31. 12. 2021. ГОДИНЕ</u>	29
<u>7.3.1. Стална имовина и дугорочни пласмани</u>	29
<u>7.3.2. Текућа средства</u>	32
<u>7.3.3. Капитал</u>	36
<u>7.3.4. Дугорочна резервисања</u>	36
<u>7.3.5. Краткорочне обавезе</u>	36
<u>7.3.6. Пасивна временска разграничења</u>	40
<u>7.3.7. Попис имовине, потраживања и обавеза</u>	40
<u>7.3.8. Ванбилансна имовина</u>	41
<u>7.4. БИЛАНС УСПЕХА ЗА ПЕРИОД 1. 1 – 31. 12. 2021. ГОДИНЕ</u>	42
<u>7.4.1. Пословни приходи</u>	42
<u>7.4.2. Пословни расходи</u>	43
<u>7.4.3. Финансијски расходи</u>	47
<u>7.4.4. Остали расходи</u>	47
<u>7.4.5. Резултат пословања</u>	48
<u>8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ</u>	48
<u>9. КОМЕНТАР</u>	49

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Менаџменту Јавног предузећа
„КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ
Н/Р директора

I. НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланс стања, биланса успјеха, извјештаја о промјенама у капиталу, извјештаја о новчаним токовима и биљешки уз финансијске извјештаје) Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: Предузеће), на дан 31. децембра 2021. године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Предузећа је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Ова одговорност подразумијева: креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе усљед преваре и грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу спроведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 18/18) и примјењивим оквиром ISSAI ревизионих институција („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 31/18).

Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Предузећа не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на процјени ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор

разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, ради одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не ради изражавања мишљена о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор, такође, оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења:

- 1. У исказаном стању залиха на дан 31. 12. 2021. године, постоје залихе сировина и материјала садржане у износу од 2.070.971,36 КМ чије су појединачне цијене (цијене стицања) из ранијих периода, за које није вршено усклађивање вриједности у складу са препорукама МРС 2 Залихе. За износ залиха које не задовољавају захтјеве у погледу притицања будућих економских користи и поуздане мјерљивости вриједности, залихе Предузећа су прецијењене у активи биланса стања на дан 31. 12. 2021. године и у истом износу резултат пословања за период 1. јануар – 31. децембар 2021. године.**
- 2. Предузеће није, на дан билансирања, у довољној мјери, извршило процјену наплативости потраживања. Потраживања од купаца и резултат пословања исказани у финансијским извјештајима на дан 31. 12. 2021. године, прецијењени су за износ спорних-ненаплативих потраживања у истом износу, што није у складу препорукама МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, препоручују, и Оквира МСФИ. (Детаљније у тачки 7.3.2.)**
- 3. Предузеће, у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2021. године, није преиспитивало исказану вриједност обавеза по основу примљених аванса за услуге, односно није вршило мјесечно намирење потраживања од купаца за унапријед плаћене услуге. (Детаљније у тачки 7.3.2.)**

Условно мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, финансијски извјештаји, по свим битним питањима, приказују истинито и објективно, стање имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2021. године, резултат пословања Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Предузећа, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Предузеће руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за израду и фер презентацију финансијских извјештаја руководство Предузећа је такође одговорно обезбиједити да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенски, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених Финансијским планом Предузећа за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 18/18) и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Предузећа, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за изражавање мишљења:

1. Предузеће није спроводило све мјере предвиђене Правилником о праћењу, управљању и наплати потраживања. У евиденцији потраживања од купаца постоје купци који су прекорачили лимит неплаћених рачуна, а Предузеће није предузимало мјеру искључења, што није у складу са одредбама Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања (детаљније у тачки 7.3.2).
2. Приликом исплате мјесечних нето плата и накнада није истовремено вршена и исплата припадајућих пореза и доприноса, у складу с важећим прописима (детаљније у тачки 7.3.5).
3. У ревидираном периоду је остварено 31.416 прековремених сати, те је по том основу обрачуната увећана основна плата у износу од 210.572,70 КМ. Предузеће, није, ради рационализације трошкова, користило могућност прерасподјеле радног времена, предвиђене одредбама 54 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ. Одређени

број радника је остварио преко десет часова прековременог рада седмично без писмене сагласности, како је прописано одредбама члана 50 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ. Захтјев за обрачун плате за мјесец (ЗП образац) не омогућава потпуне податке о укупном мјесечном броју остварених радних сати запослених, те се код обрачуна плата запослених поред захтјева морају користити и помоћне евиденције о оствареним сатима рада. (Детаљније у тачки 7.4.2.)

4. Током 2021. године Предузеће је донијело најмање осамдесет четири (84) одлуке о увећању плата за 225 запослених, те је по том основу исплаћен износ од 41.818,82 КМ, без навођења адекватних разлога за увећане основице нето плате прописаних Правилником о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“. Такође, Правилником нису прецизно дефинисани процедура и мјерљиви критеријуми обрачуна приликом увећања основице нето плате. (Детаљније у тачки 7.4.2.)
5. Предузеће је током 2021. године закључивало уговоре о дјелу и уговоре о обављању повремених и привремених послова и за те намјене је укупно исплаћено 347.159,68 КМ. Закључени уговори о обављању привремених и повремених послова су, са тридесет пет (35) лица, трајали дуже од деведесет (90) дана, што није у складу са одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ. На пословима, за које је предвиђено да се закључује уговор о привременим и повременим пословима, ангажована су лица путем закључивања уговора о дјелу, што није у складу са одредбама члана 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“. Лицима која обављају привремене и повремене послове, нису обезбијеђена права у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, како је прописано одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ (Детаљније у тачки 7.4.2.).
6. Недостаци и слабости у процесу јавних набавки (тачка 8. Извјештаја).

Условно мишљење

Према нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у претходним тачкама, активности, финансијске трансакције и информације Предузећа за 2021. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Замјеник главног ревизора

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

II. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ спроводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о јавним набавкама у БиХ;
- Закон о управљању отпадом;
- Закон о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ;
- Закон о раду Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о ПИО/МИО Федерације БиХ;
- Закон о доприносима Републике Српске;
- Закон о комуналним дјелатностима Брчко дистрикта БиХ;
- Статут Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о раду у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза стварног и књиговодственог стања у ЈП „Комунално Брчко“;
- Правилник о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о јавној набавци робе, обављању услуга и уступању радова у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- Правилник о праћењу, управљању и наплати потраживања ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ;
- Одлука о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“, број: 01-02-150/17 од 7. јуна 2017. године;
- Одлука о улагању некретнина и покретних ствари Брчко дистрикта БиХ у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ;
- Одлука о стопи доприноса за запошљавање Брчко дистрикта БиХ;
- Одлука о обављању дјелатности од општег интереса;
- Одлука о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ;
- Међународни рачуноводствени стандарди и
- Међународни стандарди финансијског извјештавања.

III. ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

У току извршења ревизије финансијских извјештаја Предузећа за 2021. годину, констатовали смо постојање одређених пропуста и неправилности у пословању и финансијском извјештавању. Ради отклањања уочених пропуста и неправилности, дајемо сљедеће препоруке:

а) Препоруке које се односе на финансијске извјештаје

Потребно је, ради реалног исказивања имовине и финансијског резултата Предузећа, извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност, у зависности шта је ниже, у складу са одредбама МРС 2 – Залихе.

Потребно је преиспитати стање исказаних унапријед наплаћених аванса за услуге, те извршити затварање адекватних потраживања по истом основу.

Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је пописом обухватити целокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради обезбјеђења додатних информација о коришћењу туђе имовине.

б) Препоруке које се односе на усклађеност

Потребно је да Предузеће достави акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Предузеће предузме активности на имплементацији препорука датих у извјештајима о обављеној ревизији финансијских извјештаја.

Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.

Потребно је, приликом планирања и извјештавања планираних и остварених прихода и расхода, обезбиједити њихово сучељавање по дјелатностима Предузећа ради њихове лакше разумљивости од стране корисника, раног откривања негативних појава и потенцијалних негативних трендова у појединим подручјима и благовременог предузимања мјера за обезбјеђење самоодрживог пословања свих радних јединица Предузећа.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.

Потребно је анализирати раст спорних потраживања за испоручену воду у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.

Потребно је да Предузеће приликом исплате мјесечних нето плата и накнада врши истовремено и исплату припадајућих пореза и доприноса, у складу с важећим прописима.

Потребно је покренути активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања коришћења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.

Потребно је планирати и покренути активности за попуну упражњених радних мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.

Потребно је именовање комисије за запошљавање вршити у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу састава комисије.

Потребно је податке о свим именованим лицима достављати Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ у року од пет (5) дана од дана именовања у складу са одредбама Одлуке о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је наставити активности на даљем смањењу губитака електричне енергије и воде ради постизања планираног процента губитка.

Потребно је усвојити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.

Потребно је придржавати се одредаба склопљених уговора о јавним набавкама, у дијелу поштовања уговорених рокова.

Потребно је да се Предузеће досљедно придржава одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ограничења трајања прековременог рада, односно добијања писмене сагласности радника.

Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.

Потребно је вршити унос свих прописаних података у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП образац), ради омогућавања утврђивања укупног броја остварених сати, те тачног обрачуна плата запослених.

Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате.

Потребно је подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.

Потребно је донијети нови пречишћени текст Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, ради постизања ажурности и једноставније примјене донесеног акта.

Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.

Потребно је ангажовање лица, на послове за које је утврђено да се закључују уговори о привременим и повременим пословима, вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“.

Потребно је лицима која обављају привремене и повремене послове у Предузећу обезбиједити права у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, како је регулисано одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је прецизније дефинисати поступак планирања јавних набавки чиме би се повећала ефикасност у провођењу поступака јавне набавке и реализације уговора.

Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.

Потребно је да Предузеће, у поступцима јавне набавке, обезбиједи активну конкуренцију и најефикасније трошење јавних средстава, у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, ради ефикасније реализације планираних набавки.

2. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Биланс стања на дан 31. 12. 2021. године

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА		АОП	Износ текуће године			Износ претходне године (нето)
				Бруто	Исправка вриједности	Нето (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	АКТИВА						
	А. СТАЛНА ИМОВИНА И ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ (002+008+015+020+021+030+033)		001	24.638.510	15.341.995	9.296.515	9.797.683
01	I. Нематеријална средства (003 до 007)		002	2.870.632	2.200.934	669.698	805.460
011	2.	Концесије, патенти и друга права	004	324.999	298.835	26.164	10.429
012	3.	Goodwil	005				
013, 014	4.	Остала нематеријална средства	006	2.537.653	1.902.099	635.554	773.511
015 и 017	5.	Аванси и нематеријална улагања у припреми	007	7.980		7.980	21.520
02	II. Некретнине, постројења и опрема (009 до 013)		008	21.763.175	13.141.061	8.622.114	8.987.520
020	1.	Земљишта	009				
021	2.	Грађевински објекти	010	5.767.055	2.457.701	3.309.354	3.521.757
022 до 024	3.	Постројења и опрема	011	14.911.695	10.683.360	4.228.335	4.982.478
025, 027	4.	Аванси и некретнине, постројења и опрема у припреми	013	1.084.425		1.084.425	483.285
03	III. Инвестиционе некретнине		014				
04	IV. Биолошка средства (016 до 019)		015				
05	V. Остала (специфична) стална материјална средства		020	4.703		4.703	4.703
06	VI. Дугорочни финансијски пласмани (022 до 029)		021				
064	1.	Дугорочни кредити дати у земљи	025				
064	2.	Дугорочни кредити дати у иностранству	026				
068	3.	Остали дугорочни финансијски пласмани	029				
07	VII. Друга дугорочна потраживања (031+032)		030				
08	VIII. Дугорочна разграничења		033				
090	B) ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		034				
	C) ТЕКУЋА СРЕДСТВА (036+043)		035	21.300.342	5.537.238	15.763.104	16.120.377

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

10 до 15	I. Залихе и средства намијењена продаји (037 до 042)		036	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454
10	1.	Сировине, материјал, резервни дијелови и ситан инвентар	037	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454
11	2.	Производња у току, полупроизводи и недовршене услуге	038				
12	3.	Готови производи	039				
13	4.	Роба	040				
14	5.	Стална сред. намијењена продаји и обустављено пословање	041				
15	6.	Дати аванси	042				
	II.	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани (044+047+053+061+062)	043	17.324.267	3.755.622	13.568.645	13.846.923
20	1.	Готовински еквиваленти и готовина (045+046)	044	1.929.577		1.929.577	2.222.569
20 без 207	a)	Готовина	045	1.929.577		1.929.577	2.222.569
207	b)	Готовински еквиваленти	046				
21, 22, 23	2.	Краткорочна потраживања (048 до 052)	047	15.353.812	3.755.622	11.598.190	11.575.300
211	b.	Купци у земљи	049	14.528.875	3.755.622	10.773.253	10.910.480
22	г.	Потраживања из специфичних послова	051				
23	d.	Друга краткорочна потраживања	052	824.937		824.937	664.820
24	3.	Краткорочни финансијски пласмани (054 до 060)	053				
240	a)	Краткорочни кредити повезаним правним лицима	054				
241	b)	Краткорочни кредити дати у земљи	055				
248	e)	Остали краткорочни пласмани	060				
27	4.	Потраживања за ПДВ	061				
28 без 288	5.	Активна временска разграничења	062	40.878		40.878	49.054
288	D) ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		063				
290	Е) ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА		064				
	ПОСЛОВНА АКТИВА (001+034+035+063+064)		065	45.938.852	20.879.233	25.059.619	25.918.060
88	Ванбилансна актива		066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
	Укупно актива (065+066)		067	183.876.419	20.879.233	162.997.186	163.855.627

Група конта, конто	ПОЗИЦИЈА		АОП	ИЗНОС текуће године	ИЗНОС претходне године
1	2		3	4	5
	ПАСИВА				
	А. КАПИТАЛ (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	14.686.141	7341.877
30	I. Основни капитал (103 до 108)		102	5.977.268	2.000
300	1.	Дионички капитал	103		
302	2.	Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	104		
303	3.	Задружни удјели	105		
304	4.	Улози	106		
305	5.	Државни капитал	107	5.977.268	2.000
309	6.	Остали основни капитал	108		
31	II. Уписани неуплаћени капитал		109		
320	III. Емисиона премија		110		
	IV. Резерве (112+113)		111	1.880.315	700.000
321	1.	Законске резерве	112	1.880.315	700.000
322	2.	Статутарне резерве	113		
дио 33	V. Ревалоризационе резерве		114		
дио 33	VI. Нереализовани добици		115		
дио 33	VII. Нереализовани губици		116		
34	VIII. Нераспоређена добит (118 до 121)		117	6.828.558	6.639.877
340	1.	Нераспоређена добит ранијих година	118	5.459.563	5.459.563
341	2.	Нераспоређена добит извјештајне године	119	1.368.995	1.180.314
35	IX. Губитак до висине капитала (123 до 126)		122		
350	1.	Губитак ранијих година	123		
351	2.	Губитак извјештајне године	124		
353	4.	Непокривени вишак расхода извјештајне године	126		

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

360	Х. Откупљене властите дионице и удјели		127		
дио 40	В) ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (129+130)		128	871.268	598.823
дио 40	1.	Дугорочна резервисања за трошкове и ризике	129	162.558	162.558
дио 40	2.	Дугорочна разграничења	130	708.710	436.265
	С) ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (132 до 138)		131		6.258.674
410	1.	Обавезе које се могу конвертовати у капитал	132		5.975.268
411	2.	Обавезе према повезаним правним лицима	133		
412	3.	Обавезе по дугорочним хартијама од вриједности	134		
413, 414	4.	Дугорочни кредити	135		283.406
415, 416	5.	Дугорочне обавезе по финансијском лизингу	136		
419	7.	Остале дугорочне обавезе	138		
408	Д) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ		139		
	Е) КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	7.140.054	8.939.586
42	І. Краткорочне финансијске обавезе (142 до 148)		141	756.567	2.585.874
422	1.	Краткорочни кредити и узети у земљи	144	500.000	2.250.000
423	2.	Краткорочни кредити и узети у иностранству	145		
424, 425	3.	Краткорочне дио дугорочних обавеза	146	255.262	334.331
429	4.	Остале краткорочне финансијске обавезе	148	1.305	1.543
43	ІІ. Обавезе из пословања (150 до 154)		149	5.424.790	5.367.545
430	1.	Примљени аванси, депозити и кауције	150	744.593	668.935
431	2.	Добављачи - повезана правна лица	151		
432	3.	Добављачи у земљи	152	4.677.557	4.698.610
433	4.	Добављачи у иностранству	153	2.640	
439	5.	Остале обавезе из пословања	154		-
44	ІІІ. Обавезе из специфичних послова		155		
45	ІV. Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених (157 до 159)		156	846.621	826.697
450 до 452	1.	Обавезе по основу плата и накнада плата	157	822.650	795.257
453 до 455	2.	Обавезе по основу накнада плата које се рефундирају	158	23.971	31.440
456 до 458	3.	Обавезе за остала примања запослених	159		-
46	V. Друге обавезе		160	7.093	5.706

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

47	VI. Обавезе за ПДВ	161	104.274	153.764
48 осим 481	VII. Обавезе за остале порезе и друге дажбине	162	709	-
481	VIII. Обавезе за порез на добит	163		-
49 осим 495	Е) ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	164	2.362.156	2.779.100
49 осим 495	Г) ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	165		-
	ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.059.619	25.918.060
890 до 898	Ванбилансна пасива	167	137.937.567	137.937.567
	Укупна пасива (166+167)	168	162.997.186	163.855.627

Биланс успјеха за период 1. јануар – 31. децембар 2021. године

Табела број 2

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	А) ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202+206+210+211-212+213)	201	46.148.904	44.180.364
60	1. Приходи од продаје робе (203 до 205)	202		
600	а) Приходи од продаје робе повезаним правним лицима	203		
601	б) Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	204		
602	с) Приходи од продаје робе на страном тржишту	205		
61	2. Приходи од продаје учинака (207 до 209)	206	46.133.539	44.144.086
610	а) Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима	207		
611	б) Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту	208	46.133.539	44.144.086
612	с) Приходи од продаје учинака на страном тржишту	209		
62	3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	210		
650 до 659	4. Остали пословни приходи	213	15.365	36.278
	II. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	44.922.452	43.800.615
500 до 502	1. Набавна вриједност продате робе	215	29.781.741	28.079.152
510 до 519	2. Материјални трошкови	216	2.185.070	2.156.907
52	3. Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања (218+219)	217	10.057.594	10.772.495
520 и 521	а) Трошкови бруто плата и бруто накнада плата	218	8.837.125	9.580.853
522 до 529	б) Остали лични расходи	219	1.220.469	1.191.642
530 до 539	4. Трошкови производних услуга	220	753.558	788.032
54	5. Трошкови амортизације и резервисања (222+223)	221	1.565.347	1.507.601
540 до 542	а) Амортизација	222	1.565.347	1.507.601
543 до 549	б) Трошкови резервисања	223		
55 осим 555 и 556	6. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	224	435.190	352.113
555	7. Трошкови пореза	225	142.512	142.935
556	8. Трошкови доприноса	226	1.440	1.380
Повећ. 11 и 12 или 595	9. Повећање вриједности залиха учинака	227		
Смањ. 11 и 12 или 596	10. Смањење вриједности залиха учинака	228		
	В. Пословни добитак (201-214)	229	1.226.452	379.749
	С. Пословни губитак (214-201)	230		
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
66	I. Финансијски приходи (232 до 237)	231	255.912	180.015
660	1. Финансијски приходи од повезаних правних лица	232		
661	2. Приходи од камата	233	230.260	180.015
664	5. Приходи од ефеката валутне клаузуле	235	18.140	
669	6. Остали финансијски приходи	237	7.512	
56	II. Финансијски расходи (239 до 243)	238	58.150	71.572
560	1. Финансијски расходи по основу односа повезаних правних лица	239		
561	2. Расходи камата	240	58.150	71.572
562	3. Негативне курсне разлике	241		
564	5. Остали финансијски расходи	243		
	Е. Добит редовне активности (229+231-238)	244	1.424.214	488.192
	Ф. Губитак редовне активности (230+238-231)	245		
	Г. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			

67	I. Остали приходи (247 до 256)	246	1.070.854	1.140.147
670	1. Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	247		
671	2. Добици од продаје инвестиционих некретнина	248		
672	3. Добици од продаје биолошких средстава	249		
674	4. Добици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	251		
675	5. Добици од продаје материјала	252		
676	6. Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	253		
677	7. Наплаћена отписана потраживања	254	275.471	477.451
679	9. Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	256	795.383	662.696
57	II. Остали расходи (258 до 267)	257	1.126.073	448.025
570	1. Губици од продаје и расходовања нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	258		
571	2. Губици од продаје и расход. инвестиционих некретнина	259		
572	3. Губици од продаје и расходовања биолошких средстава	260		
574	4. Губици од продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	262		
575	5. Губици од продаје материјала	263		
576	6. Мањкови, изузимајући мањкове залиха учинака	264	2.333	
577	7. Расходи из основа заштите од ризика	265		
578	8. Расходи по основу исправке вријед. и отписа потраживања	266	244.939	44.733
579	9. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	267	878.801	403.292
	Н. Добит по основу осталих прихода и расхода (246-257)	268		692.122
	I. Губитак по основу осталих прихода и расхода (257-246)	269	55.219	
	I. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (271 до 279)			
68	J. Приходи и расходи од усклађивања вриједности имовине			
68	I. Приходи од усклађивања вриједности имовине (271 до 279)	270		
680	1. Приходи од усклађивања вриједности нематеријалних средстава	271		
682	2. Приходи од ускл. вриј. инвест. некр. за које се обрач. аморти.	273		
683	3. Приходи од ускл. вриј. биолошких сре. за која се обрач. аморти.	274		
684	4. Приходи од усклађивања вриј. дугороч. финансиј. пласмана	275		
685	5. Приходи од усклађивања вриједности залиха	276		
686	6. Приходи од усклађивања вриј. кратк. финансијских пласмана	277		
687	7. Приходи од усклађивања вриј. капитала	278		
688 и 689	8. Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	279		
58	II. Расходи од усклађивања вриједности имовине (281 до 288)	280		
580	1. Умањење вриједности нематеријалних улагања	281		

581	2. Умањење вриједности некретнина, постројења и опреме	282		
582	3. Умањење вриј. инвест. некретнина за које се обрач. аморти.	283		
583	4. Умањење вриј. биолошких средстава за која се обр. аморти.	284		
584	5. Умањење вриј. дугороч. финанс. пласмана и финансијских средстава расположивих за продају	285		
585	6. Умањење вриједности залиха	286		
	К. Добитак по основу усклађивања вриједности имовине (270-280)	289		
	Л. Губитак по основу усклађивања вриједности имовине (280-270)	290		
690 и 691	Љ. Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	291		
590 и 591	М. Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	292		
	Н. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
	1. Добитак прије опорезивања (244+268+289+291-292)	293	1.368.995	1.180.314
	2. Губитак прије опорезивања (245+269+290+292-291)	294		
	Нј. ТЕКУЋИ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ			
721	1. Порески расходи периода	295		
дио 722	2. Одложени порески расходи периода	296		
дио 723	3. Одложени порески приходи периода	297		
	О. НЕТО ДОБИТ ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
	1. Нето добитак текуће године (293+294-295-296+297)	298	1.368.995	1.180.314
	2. Нето губитак текуће године (294-293+295+296-297)	299		
723	Р. МЕЋУДИВИДЕНДЕ И ДРУГИ ВИДОВИ РАСПОДЈЕЛЕ ДОБИТКА У ТОКУ ПЕРИОДА	300		
	Р. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ ПЕРИОДА			
	Ђ. ОСТАЛИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ	314		
	Ѕ. ПОРЕЗ НА ДОБИТ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОСТАЛЕ ДОБИТКЕ ИЛИ ГУБИТКЕ	315		
	Ї. НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА ИЛИ ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ (314+315)	316		
	Т. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ			
	І. Укупан нето добитак у обрачунском периоду (298-299±316)	317	1.368.995	1.180.314
	І. Укупан нето губитак у обрачунском периоду (299-298±316)	318		
	Нето добит/губитак који припада већинским власницима	319	1.368.995	1.180.314
	Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца	324	455	477

**Извјештај о токовима готовине
за период од 1. јануара до 31. децембра 2021. године**

Табела број 3

Р. бр.	ОПИС	Ознака за АОП	ИЗНОС	
			Текућа година	Претходна година
1	2	4	5	6
A.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Приливи готовине из пословне активности (302 до 404)	301	53.696.944	51.935.567
1.	Приливи од купаца и примљени аванси	302	52.670.099	49.369.558
2.	Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	303	819.060	2.398.932
3.	Остали приливи од пословне активности	304	207.785	167.077
II.	Одлив готовине из пословних активности (306 до 310)	305	52.342.039	49.639.848
1.	Одлив из основа исплате добављачима и дати аванси	306	39.616.673	36.190.525
2.	Одлив из основа плата, накнада плата и других примања запослених	307	9.947.917	10.715.565
3.	Одлив по основу плаћених камата	308	57.914	71.566
4.	Одлив по основу пореза и других дажбина	309	2.376.771	2.313.713
5.	Остали одливи из пословних активности	310	342.764	348.479
III.	Нето прилив готовине из пословних активности (301-305)	311	1.354.905	2.295.719
IV.	Нето одлив готовине из пословних активности (305-301)	312		
B.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Прилив готовине из инвестиционих активности (314 до 319)	313	92.220	84.994
1.	Прилив по основу краткорочних финансијских пласмана	314		
2.	Прилив по основу продаје дионица и удјела	315		
3.	Прилив по основу продаје сталних средстава	316		
4.	Прилив по основу камата	317	92.220	84.994
5.	Прилив по основу дивиденд и учешћа у добити	318		
6.	Прилив по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	319		
II.	Одлив готовине из инвестиционих активности (321 до 324)	320		
1.	Одлив по основу краткорочних финансијских пласмана	321		
2.	Одлив по основу куповине дионица и удјела	322		
3.	Одлив по основу куповине сталних средстава	323		
4.	Одлив по основу осталих дугорочних финан. пласмана	324		
III.	Нето приливи готовине из инвестиционих активности (313-320)	325	92.220	84.994
IV.	Нето одливи готовине из инвестиционих активности (320-313)	326		
C.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
I.	Прилив готовине из финансијских активности (328 до 331)	327	4.122.357	3.800.646
1.	Прилив по основу повећања основног капитала	328		
2.	Прилив по основу дугорочних кредита	329		
3.	Прилив по основу краткорочних кредита	330	3.750.000	3.800.000
4.	Прилив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	331	372.357	646

II.	Одливи готовине из финансијских активности (333 до 338)	332	5.862.474	4.528.757
1.	Одлив по основу откупа властитих дионица и удјела	333		
2.	Одлив по основу дугорочних кредита	334	362.474	328.162
3.	Одлив по основу краткорочних кредита	335	5.500.000	3.750.000
4.	Одлив по основу финансијског лизинга	336		
5.	Одлив по основу исплаћених дивиденди	337		
6.	Одлив по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	338		450.595
III.	Нето прилив готовине из финансијских активности (327-332)	339		
IV.	Нето одлив готовине из финансијских активности (332-327)	340	1.740.117	728.111
D.	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+313+327)	341	57.911.521	55.821.207
E.	УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305+320+332)	342	58.204.513	54.168.605
F.	НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (341-342)	343		1.652.602
G.	НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (342-341)	344	292.992	
H.	Готовина на почетку извјештајног периода	345	2.222.569	569.967
I.	Позитивне курсне разлике из основа прерачуна готовине	346		
J.	Негативне курсне разлике из основа прерачуна готовине	347		
K.	Готовина на крају извјештајног периода (345+343-344+346-347)	348	1.929.577	2.222.569

Извјештај о промјенама у капиталу за период који завршава на дан 31. 12. 2021. године

Табела број 4

Ред. број	Врста промјене у капиталу	Ознака за АОП	ДИО КАПИТАЛА КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА					Укупно (3+4±5±6±7)	Мањински интерес	Укупни капитал (8+9)
			Дионички капитал и удјели у друштву са ограниченом одговорношћу	Ревалориз. резерве (МРС 16, МРС 21 и МРС 38)	Нереализован добици/губици основу финансијске имовине расп. за продају	Остале резерве (емисиона премија, законске и статут. резерве)	Акумулирана нерасп. добит /непокривени губитак			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Стање на дан 31. 12. 2019. године	901	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
2.	Ефекти промјена у рачуноводствен. политикама	902								
3.	Ефекти исправка грешака	903								
4.	Поновно исказано стање на дан 31. 12. 2019. односно 1. 1. 2020. год	904	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
5.	Ефекти ревалор. матер. и нематер. средстава	905								
8.	Нето добит/губитак периода исказана у билансу успјеха	907								
9.	Нето добитак/губитак пер. признати дир. у кап.	908					1.180.314	1.180.314		1.180.314
10.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	909								
11.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.	910								
12.	Стање на дан 31.12.2020. године	912	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
13.	Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	913								
14.	Ефекти исправка грешака	914								
15.	Поновно исказано стање на дан 31. 12. 2020. године, односно 1. 1. 2021. године	915	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
16.	Ефекти ревалоризације матер. и нематер. средстава	916								
17.	Нереализовани добици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	917								
18.	Курсне разлике настале превођ. трансак. у стра. валути	918								
19.	Нето добици/губици периода који нису исказ. у бил. успј.	919					1.368.995	1.368.995		1.368.995
20.	Нето добит/губитак периода признати директно у капиталу	920					1.180.314	(1.180.314)		
21.	Објављене дивиденде и др. обл. расп. доб. и пок. губ.	921								
22.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.	922	5.975.268					5.975.268		5.975.268
23.	Стање на дан 31. 12. 2021. године	923	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141

**НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
Јавног предузећа „КОМУНАЛНО БРЧКО“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ за 2021. годину**

3. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Предузећа, обављена је на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима, као и на основу годишњег плана ревизија.

4. ОПШТИ ДИО

Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ основано је као предузеће са ограниченом одговорношћу за дистрибуцију и продају електричне енергије, сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде, прикупљање и обраду отпадних вода, прикупљање и обраду осталог отпада, као и друге дјелатности које служе регистраним дјелатностима, а које су у складу с важећом класификацијом дјелатности у Брчко дистрикту БиХ, утврђене Статутом Предузећа.

Предузеће је правно лице основано према Закону о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 22/18 – пречишћени текст и број 5/20), Одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ о оснивању Предузећа, број: 0-02-022-81/07 од 26. јуна 2007. године, исправком Одлуке, број: 0-02-022-81/07-1 од 17. јула 2007. године и Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о оснивању, број: 01-02-111/08 од 12. јуна 2008. године, 01-02-24/16 и 01-02-25/16 од 14. децембра 2016. године, 01-02-250/17 од 25. октобра 2017. године, 01-02-397/18 од 29. маја 2018. године и 01-02-580/21 од 28. јануара 2021. године.

Предузеће је, на основу Закона о регистрацији пословних субјеката Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 15/05) регистровано код Основног суда Брчко дистрикта БиХ 28. децембра 2007. године под бројем 096-0-Рег-07-000889. Назив Предузећа гласи: Јавно предузеће за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ. Скраћени назив фирме је ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Сједиште Предузећа је у Брчком, Студентска улица број 13.

Оснивач Предузећа је Брчко дистрикт БиХ са оснивачким капиталом у износу од 5.977.268,16 КМ, што представља 100% капитала.

Предузеће је економска и пословна цјелина, а организовано је у четири радне јединице:

- РЈ Електродистрибуција;
- РЈ Водовод и канализација;
- РЈ Чистоћа и
- РЈ Администрација.

Управни одбор Предузећа је 6. јуна 2019. године изабрао и именовао директора Предузећа на период од четири године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних мјеста Предузећа предвиђено је 489 запослених, док је на дан 31. 12. 2021. године број запослених био **455**.

5. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Предузећа за 2021. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјењивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Предузећа примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења, оцјену финансијског управљања, оцјену система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Обим ревизије утврђен је интерним планским документима ревизије. Системом узорковања смо испитали значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и изворе, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки. Обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а у којима су уочени недостаци везани за финансијско пословање и извјештавање.

Сви износи у финансијским извјештајима исказани су у конвертибилним маркама (КМ).

6. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

На основу препорука из Извјештаја о ревизији финансијских извјештаја на дан 31. 12. 2020. године, Предузећа, број: 01-02-03–13-201/21 достављеног 15. јуна 2021. године, Предузеће је усвојило Акциони план за поступање по препорукама Канцеларије за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ за 2020. годину, број: 01-02249/21 и исти нам доставило 30. јула 2021. године.

Ревизијом смо утврдили да Предузеће није Канцеларији доставило Акциони план у року од 30 дана од дана пријема коначног извјештаја о обављеној ревизији, што није у складу са одредбама члана 17 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је да Предузеће достави Акциони план за поступање по препорукама по ревизорском извјештају, у року који је регулисан одредбама Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Освртом на препоруке ревизије дате у Извјештају о ревизији за 2020. годину, те увидом у предузете активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљњем пословању, утврдили смо сљедеће:

• **Предузеће је спровело препоруке које се односе на:**

- прибављање сагласности оснивача на Пословни план у складу са Законом о јавним предузећима;
- свођење утрошка средстава на планиране оквири у складу са Финансијским планом Предузећа;
- досљедно поштовање одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу утврђивања општим актом послова за које се закључују уговори о привременим и повременим пословима;
- досљедна примјена Закона о порезу на доходак у дијелу утврђивања основице за обрачун пореза;
- поштовање Закона о јавним набавкама у дијелу дијелења предмета набавке с намјером избегавања примјене одговарајућег поступка набавке.

• **Предузеће је дјелимично спровело препоруке које се односи на:**

- предузимање активности на имплементацији препорука датих у извјештајима о обављеној ревизији финансијских извјештаја;
- успостављања система интерних контрола ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања;
- документовања контроле извршеног посла у складу са одредбама уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима;
- прибављања сагласности оснивача на правилнике и њихове измјене и допуне који регулишу плате, накнаде, минули рад, топли оброк, дневнице и друга примања;
- усаглашавање исказаног стања сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ која су дата на управљање и коришћење Предузећу, са Дирекцијом за финансије Брчко дистрикта БиХ;
- прекњижавање потражних салда појединачних аналитичких конта потраживања од купаца на адекватна конта обавеза по основу примљених аванса;
- процјену наплативости потраживања и, у складу с процјеном, признавање расхода по основу отписа ненаплативих потраживања;

- досљедно поштовање Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања прије него потраживања постану спорна.

- **Предузеће није спровело препоруке које се односе на:**

- израду нове организације Предузећа и програма превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године;
- пописивање и искњижавање технолошки застарјелих залиха, те покушаја продаје путем јавне лицитације;
- свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност у зависности шта је ниже у складу са одредбама МРС 2 Залихе;
- испитивање стања исказаних унапријед наплаћених аванса и затварања адекватних потраживања по истом основу;
- утврђивање разлога за увођење прековременог рада и његовог трајања у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

- **Осим наведеног утврдили смо да задње три године нису спроведене препоруке:**

- обезбјеђења неопходног нивоа објективности и транспарентности у процедури избора појединачних извршилаца послова, приликом доношења подзаконског акта за дефинисање привремених и повремених послова;
- успостављања аналитичке евиденције ситног инвентара у употреби која обезбјеђује све податке за идентификацију и утврђивање појединачне вриједности ставке неопходне за предузимање адекватних мјера приликом промјена њиховог стања;
- у сарадњи са надлежним одјељењем, редефинисања подручја обавезног прикупљања и одвоза смећа;
- спровођења принципа једнаке плате за једнак рад приликом дефинисања основне плате за конкретно радно мјесто;
- утврђивања јасних и мјерљивих критеријума за оцјену радног доприноса запослених, те прописивања процедура њихове примјене на конкретне послове (приликом обрачуна плата за текући мјесец);
- дефинисања стручног профила за поједина радна мјеста који у највећој мјери одговара захтјевима конкретног радног мјеста;
- усаглашавања обавеза са добављачима прије сачињавања финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ;
- интензивирања активности на даљем смањењу губитака електричне енергије, ради постизања дозвољених техничких губитака;
- благовременог подношења извјештаја о извршеном попису, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- закључивања уговора о прикупљању и збрињавању паса луталица са Брчко дистриктом БиХ, како је то регулисано Одлуком о обављању дјелатности од општег интереса, донесене од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ 14. априла 2010. године.

Потребно је да Предузеће предузме активности на имплементацији препорука датих у извјештајима о обављеној ревизији финансијских извјештаја.

7. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

7.1. Руководство и систем интерних контрола

Унутрашња организација Предузећа се, према Статуту, састоји из радних јединица у којима се оснивају службе и утврђује се Правилником о унутрашњој организацији, који доноси Управни одбор уз сагласност оснивача. У Предузећу је успостављена интерна ревизија.

Управни одбор, као орган управљања у Предузећу, се у складу с чланом 11 Закона о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ и чланом 24 Статута Јавног предузећа “Комунално Брчко” д. о. о. састоји од пет (5) чланова. Избор кандидата за чланове управног одбора Јавног предузећа врши Комисија за избор и именовање и мандатно-имунитетска комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ, на период од четири године. Чланови Управног одбора су именовани 3. августа 2020. године Одлуком о именовању Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-972/20. Овлашћено лице за заступање Предузећа је директор. У правним пословима с трећим лицима, на основу Одлуке о оснивању, директор може самостално закључивати уговоре до износа од 60.000,00 КМ, а преко тог износа уз сагласност Управног одбора.

На основу спроведене ревизије одређених процеса пословања извршили смо процјену функционисања система интерних контрола и утврдили да је Предузеће у великом дијелу нормативно уредило контролне активности. Донесен је значајан број аката и писаних правила којима су у највећем дијелу уређене процедуре и поступања запослених у обављању послова и радних задатака у оквиру радних процеса, у складу с прописаним и додијељеним овлашћењима. Одговорност на успостави и функционисању система интерних контрола је на руководству Предузећа, а основа функционалног система интерних контрола је постојање одговарајућег контролног окружења, сагледавање свих пословних и других ризика и заснивање контролних, информативних, надзорних и других пословних активности на спречавању или умањењу њиховог утицаја на пословање Предузећа путем умањења њихових ефеката или пребацивању на трећа лица (осигурање дјелатности).

Контролно окружење првенствено долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских и интерних прописа и правила.

Ревизијом је, такође, утврђено да су усвојене политике и процедуре поступања упослених за главне процесе пословања, успостављени у довољној мјери да обезбиједу разумно увјерење да су постигнути основни циљеви редовних активности, док не осигуравају ефикасно управљање и поуздану и адекватну заштиту имовине од могућих губитака.

Недостаци у финансијском пословању у 2021. години који се односе на:

- неблаговремено достављање Акционог плана за поступање по препорукама по пријему коначног извјештаја о обављеној ревизији за претходну годину;
- није вршено сучељавање прихода и расхода по различитим дјелатностима, тако да су планиране и остварене величине исказане збирно на нивоу Предузећа, што онемогућава благовремено предузимање мјера за обезбјеђење самоодрживог пословања свих радних јединица Предузећа;
- није добијена потребна дозвола за управљање отпадом, како је то прописано одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом;
- није вршено усклађивање вриједности залиха, у ранијем периоду, а нити на дан 31. 12. 2021. године;
- непоштовање одредаба Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна;
- недоследну примјену важећих прописа везаних за исплате припадајућих пореза и доприноса на нето плате, на уговоре о привременим и повременим пословима и уговоре о дјелу, као и порез на доходак за накнаде за рад управног одбора;
- увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање;
- не преиспитивање исказане вриједности обавеза по основу примљених аванса за услуге, односно није вршено мјесечно намирење потраживања од купаца за унапријед плаћене услуге;
- неусаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ;
- недоследну примјену одредаба Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста и састава комисије;
- недостављање података за именоване чланове Управног одбора Предузећа Пододјелењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ, у прописаном року;
- недоследну примјену одредаба Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу достављања извјештаја о извршеном попису и обухватања цјелокупне имовине, потраживања и обавеза;
- не искњижавање туђих средстава из главне књиге ванбилансних евиденција, којима Предузеће не управља, нити их користи;
- остварене губитке електричне енергије изнад просјека дистрибутера и планираних губитака, и губитака воде у водоводној мрежи;
- неизвршавању израде нове организације Предузећа и програма превременог пензионисања радника;
- недоследну примјену одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ограничавања трајања прековременог рада, односно добијања писмене сагласности радника, прерасподјеле радног времена као и уношења свих прописаних података у обрасце захтјева за обрачун плате;
- недоследну примјену одредаба Правилника о платама и другим примањима запослених у Предузећу, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате као и прецизнијег прописивања процедуре обрачуна увећања нето плате;
- недоношење пречишћеног текста Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ;
- недоследну примјену одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица и обезбјеђења права у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине;

- непрецизно дефинисање поступка планирања јавних набавки у дијелу овлашћења и одговорности организационих јединица, као и учесталих измјена Плана набавки;
- недоследну примјену одредаба Закона о јавним набавкама БиХ, у дијелу ефикасније реализације планираних набавки.

Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању циљева Предузећа.

7.2. Израда, доношење и реализација Плана пословања

Одредбама члана 30 Статута Предузећа је утврђена обавеза и надлежност за доношење годишњег Плана пословања Предузећа. Израда годишњег Плана пословања Предузећа започиње израдом планова радних јединица које праве руководиоци уз специфицирање планираних задатака и збирну процјену потребних средстава за њихову реализацију, а завршава њиховим обједињавањем на нивоу Предузећа. Годишњи пословни план Предузећа, у складу са одредбама члана 14 тачка 1 б) Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, усваја Управни одбор уз сагласност оснивача, односно Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Пословни план за 2021. годину, у којем је садржан и Финансијски план за 2021. годину, усвојен је од стране Управног одбора 28. децембра 2020. године Одлуком број: 01-02383/20, а 28. јануара 2021. године, Одлуком број: 01-02-592/21 на њега је дата сагласност од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Предузеће је 23. фебруара 2021. године извршило ажурирање пословног плана за 2021. годину за који је сагласност оснивача добијена на 4. редовној сједници, која је одржана 24. марта 2021. године.

У наредном табеларном прегледу дајемо упоредни приказ прихода и расхода Предузећа у 2021. години у односу на претходну годину и у односу на планиране показатеље.

Р/Б	ПРИХОДИ	ПЛАНИРАНО 1. 1 – 31. 12. 2021.	ОСТВАРЕНО 1. 1 – 31. 12. 2020.	ОСТВАРЕНО 1. 1 – 31. 12. 2021.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Приходи од продаје учинака	46.330.000	44.144.086	46.133.539	104,51	99,58
2.	Финансијски приходи	230.000	180.014	255.912	142,16	111,27
3.	Остали пословни приходи	60.000	36.279	15.365	42,35	25,61
4.	Приходи на основу нап. инд. отписаних потраживања	140.000	477.451	275.471	57,70	196,77
5.	Примици (Грант Владе) и остали непоменути приходи	1.190.000	662.697	795.383	120,02	66,84

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

	УКУПНО ПРИХОДИ	47.950.000	45.500.527	47.475.670	104,34	99,01
	ТРОШКОВИ	01.01.- 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2020.	01.01 - 31.12.2021.		
1.	Набавна вриједност робе – ел. енергија	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
50	Набавна вриједност продате робе	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
2.	Трошкови утрошеног/потрошног материјала	1.717.800	1.065.305	1.063.338	99,82	61,90
3.	Утрошена енергија и гориво	931.000	953.719	1.047.083	109,79	112,47
4.	Утрошени резервни дијелови	109.000	54.303	30.332	55,86	27,83
5.	Отпис ситног инвентара и ауто-гума	73.000	83.580	44.316	53,02	60,71
51	Материјални трошкови	2.830.800	2.156.907	2.185.070	101,31	77,19
6.	Бруто плате	9.137.587	9.580.853	8.837.125	92,24	96,71
7.	Трошкови службених путовања запослених	18.000	5.294	4.410	83,30	24,50
8.	Трошкови осталих примања запослених	899.413	774.610	813.146	104,97	90,41
9.	Накнаде члановима УО	65.000	62.443	55.753	89,29	85,77
10.	Накнаде по основу Уговора о дјелу	200.000	349.295	347.160	99,39	173,58
52	Трошкови плата и осталих примања запослених	10.320.000	10.772.495	10.057.594	93,36	97,46
11.	Трошкови услуга израде и дораде учинака	100.000	57.742	60.800	105,30	60,80
12.	Трошкови транспортних услуга	20.000	0	70		0,35
13.	Трошкови услуга одржавања	727.000	408.658	474.722	116,17	65,30
14.	Трошкови закупа и изнајмљивања	63.000	96.900	7.880	8,13	12,51
15.	Трошкови рекламе и спонзорства	45.000	36.335	51.631	142,10	114,74
16.	Трошкови осталих услуга	281.910	188.397	158.455	84,11	56,21
53	Трошкови производних услуга	1.236.910	788.032	753.558	95,63	60,92

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

17.	Трошкови амортизације	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
54	Амортизација и трошкови резервисања	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
18.	Трошкови непроизводних услуга	142.540	74.208	126.694	170,73	88,88
19.	Трошкови репрезентације	30.000	7.805	13.028	166,92	43,43
20.	Трошкови премија осигурања	70.000	61.696	78.283	126,89	111,83
21.	Трошкови банкарских услуга	95.500	72.917	50.730	69,57	53,12
22.	Трошкови поштанских и телекомуникационих услуга	67.550	84.127	73.604	87,49	108,96
23.	Трошкови пореза, накнада и такси	192.000	142.935	142.513	99,70	74,23
24.	Трошкови чланарина	1.700	1.380	1.440	104,35	84,71
25.	Остали нематеријални трошкови	48.000	51.360	92.850	180,78	193,44
55	Нематеријални трошкови	647.290	496.428	579.142	116,66	89,47
26.	Финансијски расходи	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
56	Финансијски расходи	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
27.	Остали расходи	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
57	Остали расходи и губици	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
	УКУПНО ТРОШКОВИ	47.600.000	44.320.212	46.106.675	104,03	96,86
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	350.000	1.180.315	1.368.995	115,99	391,14

Извјештај о раду и финансијском пословању за 2021. годину сачињен је у марту 2022. године и упућен у законску процедуру.

Пословним планом, као и извјештајем о његовом извршењу није вршено сучељавање прихода и расхода по различитим дјелатностима тако да су планиране и остварене величине исказане збирно на нивоу Предузећа.

Упоредјујући приходе и расходе Предузећа који су резултат обављања дјелатности РЈ Чистоћа констатовали смо да је **остварен губитак** у износу од 184.400,00 КМ, који је **смањен** у односу на 2020. годину за 75.514,00 КМ или 29,05%, али исти показује да није постигнута самоодрживост обављања дјелатности РЈ Чистоћа.

Постојећим начином израде и доношења пословног плана и извјештавања о његовој реализацији наведени износ се не исказује у пословном плану, као ни у извјештају о његовом извршењу, тако да се недостајући износ на нивоу Предузећа покрива приходима оствареним у другим радним јединицама.

Потребно је приликом планирања и извјештавања планираних и остварених прихода и расхода обезбиједити њихово сучељавање по дјелатностима Предузећа ради њихове лакше разумљивости од стране корисника, раног откривања негативних појава и потенцијалних негативних трендова у појединим подручјима и благовременог предузимања мјера за обезбјеђење самоодрживог пословања свих радних јединица Предузећа.

7.3. Биланс стања и попис имовине, потраживања и обавеза на дан 31. 12. 2021. године

7.3.1. Стална имовина и дугорочни пласмани

У Билансу стања на дан **31. 12. 2021.** године стална средства су исказана у нето износу од **9.296.514,71** КМ, а састоје се од:

Р. бр.	О П И С	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето
0	1	2	3	4(2-3)
1	01 – нематеријалних средстава	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91
2	02 – некретнина постројења и опреме нето вриједности	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80
3	05 – остала специфична стална материјална средства (Дјела ликовне умјетности)	4.703,00	0,00	4.703,00
4	0 – Укупно 1+2+3 Биланс стања:	24.638.509,91	15.341.995,20	9.296.514,71

Исказано стање одговара стању у главној књизи и бруто билансу на дан 31. 12. 2021. године.

Нематеријална средства исказана су у нето износу од 669.697,91 КМ са сљедећом структуром:

Врста сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност (2-3)
1	2	3	4

1.) 011 - Лиценце и друга права	324.999,17	298.835,48	26.163,69
2.) 013 - Улагања у туђа материјална средства	6.888,88	5.738,44	1.150,44
3.) 014 - програми (Остала нематеријална средства)	2.530.763,49	1.896.359,71	634.403,78
4.) 015 - Нематеријална средства у припреми	7.980,00		7.980,00
5) Укупно 1)+2.)+3.)+4): у бруто билансу	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91

Предузеће је током 2021. године извршило набавку следећих нематеријалних средстава: лиценци у износу од 4.75800 КМ и (софтвер) у износу од 59.865,00 КМ, те је 21.520,00 КМ лиценци набављених у претходном периоду стављено у употребу. Набавка у износу 7.980,00 КМ је евидентирана у оквиру конта 015 – Софтвер у припреми.

Исправка вриједности (амортизација) за 2021. годину обрачуната је у износу од 208.365,38 КМ.

Некретнине, постројења и опрема

У Билансу стања исказане су некретнине, постројења и опрема са набавном вриједношћу 21.763.175,37 КМ, исправком вриједности 13.141.061,57 КМ и садашње вриједности у износу од 8.622.113,80 КМ, по структури како слиједи:

Р. бр.	Врста сталних средстава	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Нето вриједност
				(2-3)
0	1	2	3	4
1	021 – Грађевински објекти	5.767.055,35	2.457.701,11	3.309.354,24
2	022,023 и 024 – Постројења и опрема	14.911.695,18	10.683.360,46	4.228.334,72
3	025 – Средства у припреми	1.084.424,84	0,00	1.084.424,84
4	02 –Укупно биланс стања (1+2+3):	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80

У току 2021. године Предузеће је евидентирало набавке на позицији некретнина, постројења и опреме у укупном износу од 991.575,13 КМ од тога:

- Грађевински објекти	21.000,00;
- Постројења и опрема	369.435,14;
- Некретнине, постројења и опрема у припреми	601.139,99.

Набавке постројења и опреме се односе на набавку аутомобила у износу од 180.030,30 КМ, апарата у износу од 58.199,00 КМ, контејнера у износу од 27.782,05 КМ, ИТ секјурити опреме у износу од 23.226,00 КМ и осталог у износу од 80.197,79 КМ.

Набавка некретнине, постројења и опрема у припреми се односи на набавку АММ система за даљинско читавање у износу од 395.355,00 КМ, крупни инвентар у износу од 107.711,95 КМ, трафостаница у износу од 75.000,00 КМ и остало у износу од 23.073,04 КМ.

У току 2021. године Предузеће је са позиције постројења и опреме искњижило износ од 25.315,40 КМ. Ради се о опреми (архивске полице 17.500,00 КМ, столице 3.820,60 КМ и детектор метала у износу од 3.994,80 КМ) која је у цијелости амортизована, на основу Одлуке Управног одбора по Елаборату о редовном годишњем попису.

Исправка вриједности (амортизација) за 2021. годину је обрачуната у износу од 1.356.981,15 КМ.

Одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом је прописано да се дозвола за управљање отпадом, везано за спаљивање отпада, издаје на период од десет година.

Предузеће је, на основу средстава добијених капиталним грантом Владе Брчко дистрикта БиХ за 2018. годину, провело поступак набавке мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева. Уговор о набавци мобилне спалионице је закључен 18. јануара 2019. године на износ од 350.913,00 КМ, те је иста набављена 18. јануара 2019. године. Гарантни период, одобрен од стране добављача, у дужини од годину дана је истекао а да опрема није стављена у употребу. Проблем отпада анималног поријекла и животињских лешева још увијек није ријешен.

До краја 2021. године, набављена мобилна спалионица за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева, није, од надлежних одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ, добила потребну дозволу за управљање отпадом везану за спаљивање отпада, како је предвиђено одредбама члана 16 Закона о управљању отпадом.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, интензивирати активности на добијању дозвола за управљање отпадом и пуштања у рад мобилне спалионице за спаљивање отпада анималног поријекла и животињских лешева у складу са одредбама Закона о управљању отпадом.

7.3.2. Текућа средства

Вриједност текућих средстава исказана је у износу од 15.763.103,32 КМ и мања су, у односу на исти дан претходне године, за 357.273,46 КМ а структура истих дата је у сљедећој табели:

Р. бр	Опис текућих средстава	Износ у КМ		Структура	Индекс
		2020. година	2021. година	2021. г.	
				%	3/2* 100
0	1	2	3	4	5
I.	Залихе	2.273.454,16	2.194.458,86	13,92	96,53
1	Сировине, материјал, резервни дијелови и ситан инвентар	2.273.456,16	2.194.458,86	13,92	96,53
II.	Готовина, краткорочна потраживања и краткорочни пласмани (2+3+4+5)	13.846.922,62	13.568.644,46	86,08	97,99
2	Готовина и еквиваленти готовине	2.222.568,70	1.929.577,37	12,24	86,82
3	Купци у земљи	10.910.480,29	10.773.252,62	68,34	98,74
4	Друга краткорочна потраживања	664.819,83	824.936,47	5,23	124,08
5	Активна временска разграничења	49.053,80	40.878,00	0,26	83,33
6	УКУПНО ТЕКУЋА СРЕДСТВА (I+II)	16.120.376,78	15.763.103,32	100,00	97,78

Залихе

Стање залиха материјала и ситног инвентара Предузећа исказано је у износу од **2.194.458,86** КМ. Вриједност залиха, на наведени дан, по радним јединицама износи како слиједи:

a)	Сировине и материјал у РЈ Водовод	844.824,07
b)	Сировине и материјал у РЈ Чистоћа	219.684,39
c)	Сировине и материјал у РЈ Електродистрибуција	1.006.462,90
d)	Ситан алат и инвентар у употреби	123.487,50
У К У П Н О		2.194.458,86

Залихе представљају краткотрајну материјалну имовину која се држи због продаје у редовном пословању, у процесу производње или у облику материјала или дијелова који ће бити утрошени у процесу производње или поступку пружања услуга. Осим наведеног, за признавање неког средства на позицији залиха (текуће средство), потребно је да се у току најмање једног обрачунског периода изврши његова употреба у процес стварања учинака (производња, пружање услуга, продаја и сл.).

МРС 2 – Залихе, тачка 28, препоручује потребу провјере актуелности цијена залиха, у поређењу са реалним тржишним условима, ако су залихе оштећене, ако су у цијелости или дјелимично застарјеле или ако су њихове продајне цијене смањене. Пракса дјелимичног отписивања залиха испод трошка нето продајне вриједности у складу је с начелом, да се имовина не треба водити у износима већим од оних за које се претпоставља да ће се остварити од њене продаје или употребе.

Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја прописани су захтјеви за признавање средства: а) притицање будуће економске користи и б) да се може његова вриједност поуздано мјерити. Залихе које испуњавају наведене захтјеве, могу бити билансна позиција.

Ревизијом смо утврдили да, у исказаном стању залиха на дан 31. 12. 2021. године, постоје залихе сировина, материјала и резервних дијелова садржане у износу од 2.070.971,36 КМ чије су појединачне цијене (цијене стицања) из ранијих периода, за које није вршено усклађивање вриједности у складу с препорукама МРС 2 Залихе.

Поједини артикли залиха нису требовани више година, што узрокује низак обрт залиха и дуго везивање средстава у пословном процесу. Предузеће није вршило усклађивање вриједности залиха, у ранијем периоду, а нити на дан 31. 12. 2021. године. Због наведеног, исказано стање залиха на дан 31. 12. 2021. године не одражава реално стање као и резултат пословања, за вриједност залиха које не испуњавају услове признавања текућег средства, како је то прописано Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја, МРС 2-Залиха.

Потребно је, ради реалног исказивања имовине и финансијског резултата Предузећа, извршити свођење набавне вриједности на нето продајну вриједност, у зависности шта је ниже, у складу са одредбама МРС 2 – Залихе.

Готовина и готовински еквиваленти

Новац и новчани еквиваленти исказани су у износу 1.929.577,37 КМ и одговарају исказаним стањима на изводима банака и благајничким извјештајима Предузећа на исти дан, како слиједи:

1	На трансакционом рачуну „НЛБ“ банка д. д.	1.656.406,62
2	На трансакционом рачуну “Unicredit bank” д. д.	0,27
3	На трансакционом рачуну „Нова банка“.	272.660,61
4	Готовина на рачунима у домаћој валути (1+2+3)	1.929.067,50
5.	Девизни рачун код „НЛБ“ банка д. д.	0,00
6	Благајна у домаћој валути	509,87
7	Готовински еквиваленти и готовина (4+5+6)	1.929.577,37

Краткорочна потраживања

У финансијским извјештајима Предузећа, укупна краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 11.598.189,09 КМ.

Структура укупних потраживања дата је у сљедећем прегледу:

	Бруто	Исправка	Нето
1. Потраживања од купаца у земљи	14.528.874,61	-3.755.621,99	10.773.252,62
2 . Друга (остала) краткорочна потраживања а)+б)	824.936,47	0,00	824.936,47
а) Потраживања за затезне камате	717.846,54	0,00	717.846,54
б) Потраживања од ФЗО за боловања	107.089,93	0,00	107.089,93

Потраживања од купаца у земљи

У Билансу стања на дан 31. 12. 2021. године исказано је нето стање потраживања од купаца у земљи у износу од 10.773.252,62 КМ. Структура потраживања дата је у прегледу како слиједи:

Врста учинка	Редовна потраживања	Спорна потраживања	Бруто вриједност (2+3)	Исправка вриједности	УКУПНО (4+5)
1	2	3	4	5	6
Испорука електричне енергија	7.037.060,07	2.347.734,02	9.384.794,09	2.268.896,76	7.115.897,33
Испоруке воде и услуге канализације	370.463,40	1.360.416,05	1.730.879,45	406.778,33	1.324.101,12
Услуге одвоза смећа	494.897,41	1.439.036,13	1.933.933,54	342.130,11	1.591.803,43
Остале услуге предузећа	741.450,73	737.816,79	1.479.267,52	737.816,79	741.450,73
У К У П Н О :	8.643.871,61	5.885.002,99	14.528.874,60	3.775.621,99	10.773.252,61

Спорна потраживања (утужена)

На дан 31. 12. 2021. године у оквиру позиције потраживања од купаца у земљи, спорна (утужена) потраживања износе 5.885.002,99 КМ. Структура истих дата је у сљедећем прегледу:

Р. бр .	Опис	Износ 2019. године	Износ 2020. године	Износ 2021. године
1	Спорна потраживања (ел. енергија – домаћинства)	670.688,44	758.383,62	839.255,36
2	Спорна потраживања (ел. енергија – правна лица)	1.523.081,80	1.098.627,71	1.099.514,51

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ

3	Спорна потраживања (ел. енергија – правна лица 10 kw)	147.859,45	147.859,45	0,00
4	Спорна потраживања – вода – домаћинства	579.652,21	640.761,75	831.780,05
5	Спорна потраживања – одвоз смећа домаћинства	747.052,81	742.301,43	810.263,63
6	Спорна потраживања – вода правна лица	380.558,87	406.931,59	528.636,00
7	Спорна потраживања – смеће правна лица	639.040,52	655.566,90	628.772,50
8	Спорна потраживања прикључак на вод. мрежу	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Спорна потраживања – услуге на захтјев грађана	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Спорна потраживања – прикључак на ел. мрежу	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Спорна потраживања – ел. сагласности	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Остале накнаде – прикључак воде	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Остале услуге азил	535.000,00	535.000,00	535.000,00
14	Неовлаштена потрошња – правна лица	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Неовлаштена потрошња – домаћинства	276.155,48	276.155,48	275.615,39
16	Услуге градске депоније	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	УКУПНО:	5.835.255,13	5.597.753,48	5.885.002,99

Најзначајнији удио у спорним потраживањима чине спорна потраживања за испоручену електричну енергију у износу од 2.347.734,02 КМ или 39,89%, за воду 1.360.416,05 КМ или 23,12%, услуге одвоза смећа 1.439.036,13 КМ или 24,45% и остале услуге 737.816,79 КМ или 12,54%.

Исправка вриједности потраживања од купаца на дан 31. 12. 2021. године је износила 3.755.621,99 КМ и нижа је за 8.260,82 КМ у односу на претходну годину. Салдо исправке вриједности је увећан за 243.088,82 КМ, за колико су задужени трошкови док је умањен за 251.349,64 КМ на име искњижавања раније исправљених потраживања од купаца.

Спорна потраживања су у односу на претходну годину већа за 287.249,51 КМ. Раст спорних потраживања је нарочито изражен код спорних потраживања за испоручену воду, те је код домаћинстава забиљежен раст од 191.018,30 КМ или 29,18% у односу на претходну годину а 43,50% у односу на 2019. годину и код правних лица 121.704,41 КМ или 29,91%, а 38,91% у односу на 2019. годину.

Наплата потраживања регулисана је Правилником о праћењу, управљању и наплати потраживања у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, број: 01-01361/14 од 5. фебруара 2014. године.

Одредбама члана 7 става 1 тачака а), б) и с) Правилника прописан је начин утврђивања допуштеног лимита потраживања прије покретања неке од мјера наплате:

- за електричну енергију, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца од пријема рачуна за текући мјесец;
- за воду, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задња три мјесеца;
- за смеће, допуштени лимит је неплаћени износ дуга из задњих шест мјесеци.

Одредбама члана 8 става 2 тачке d) Правилника прописане су мјере које се покрећу према купцима који дуг нису платили по истеку валутног рока или допуштеног лимита (налог за искључење).

Ревизијом смо утврдили да у евиденцији потраживања од купаца постоје купци који су прекорачили лимит неплаћених рачуна, а Предузеће није предузимало мјеру искључења, што није у складу с наведеним одредбама Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Правилника о праћењу, управљању и наплати потраживања, у дијелу предузимања свих прописаних мјера ради наплате потраживања, прије него што потраживања постану спорна.

Потребно је анализирати раст спорних потраживања за испоручену воду у претходним периодима, те предузети адекватне мјере ради заустављања негативног тренда.

Друга (остала) краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 824.936,47 КМ а односе се на:

- потраживања за затезне камате	717.846,54;
- потраживања од ФЗО за боловања	107.089,93.

Потраживања за затезне камате на дан 31. 12. 2021. године износи 582.501,75 КМ и већа су у односу на претходну годину за 135.344,79 КМ.

Током 2021. године је извршен обрачун потраживања по основу затезних камата у износу од 227.564,54 КМ, док је наплата по овоме основу остварена у износу од 92.219,75 КМ.

7.3.3. Капитал

Укупан капитал исказан је у износу од 14.686.140,57 КМ, а по структури односи се на сљедеће:

1. Државни капитал	5.977.268,16;
2. Резерве	1.880.314,61;
3. Нераспоређена добит из ранијег периода	5.459.562,71;
4. Нераспоређена добит извјештајне године	1.368.995,09;
У К У П Н О	14.686.140,57.

У односу на претходну годину, на дан 31. 12. 2021. године евидентирано је повећање на конту државни капитал у износу од 5.975.268,16 КМ на основу Одлуке о измјени Одлуке о оснивању Јавног предузећа „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ од 28. јануара 2021. године донесене од стране Скупштине Брчко дистрикта БиХ. Резерве су, Одлуком Управног одбора, увећане за 1.180.314,61 КМ на име добити из 2020. године.

7.3.4. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 871.267,49 КМ, а односе се на резервисања на започете судске спорове у износу од 162.558,24 КМ и остали унапријед наплаћени одложени приходи у износу од 708.709,25 КМ (примљене, а неутрошене субвенције за електричну енергију за 2019, 2020. и 2021. годину).

7.3.5. Краткорочне обавезе

На позицији краткорочних обавеза у билансу стања исказан је износ од 7.140.054,75 КМ, и структура истих дата је у сљедећем прегледу:

1. Краткорочне финансијске обавезе	756.567,44;
2. Обавезе из пословања	5.424.790,06;
3. Обавезе по основу плата, накнада и пореза и доприноса	846.621,11;
4. Друге обавезе	7.092,93;
5. Обавезе за ПДВ	104.274,31;
6. Обавезе за остале порезе и друге дажбине	708,90;
Краткорочне обавезе (1+2+...+6)	7.140.054,75.

Предузеће је у ревидираном периоду остварило трошкове бруто плата у износу од 8.837.125,54 КМ. Исплату нето плата у износу од 5.536.875,69 КМ Предузеће је вршило у прописаном року (до 10. у мјесецу за претходни мјесец), док је плаћање припадајућих пореза и доприноса у износу од 3.300.249,85 КМ (порез на доходак, допринос за здравство, допринос за запошљавање, допринос за ПИО/МИО ФБиХ, допринос за ПИО РС) вршило са закашњењем.

Трошкови по основу уговора о привременим и повременим пословима и уговора о дјелу реализовани су у износу од 346.359,68 КМ. Исплате нето накнада по уговорима у износу од 291.224,68 КМ Предузеће је вршило редовно док је плаћање припадајућих пореза и доприноса у износу од 55.135,00 КМ (порез на доходак и допринос за здравство) вршило са закашњењем.

Бруто накнаде за рад Управног одбора остварене су у износу од 55.753,01 КМ. Нето накнаде у износу од 50.177,72 КМ исплаћиване су редовно, док је плаћање припадајућег пореза на доходак у износу од 5.575,29 КМ вршено са закашњењем.

Поменута кашњења нису у складу са одредбама: Закона о порезу на доходак Брчко дистрикта БиХ, Одлуке о стопи доприноса за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ и Закона о доприносима Републике Српске, који прописују да се припадајући порези и доприноси исплаћују истог или наредног дана када се изврши исплата нето плата и накнада.

Потребно је да Предузеће приликом исплате мјесечних нето плата и накнада врши истовремено и исплату припадајућих пореза и доприноса, у складу с важећим прописима.

Увидом у Списак послодаваца који нису увезали стаж запосленицима, објављеном од стране Фонда ПИО Републике Српске, утврдили смо да није увезан стаж за укупно девет (9) лица у 2008, 2009, 2010, 2015. и 2016. години, за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање.

Јединствени систем прикупљања и наплате доприноса обвезника у Републици Српској успостављен је 1. јануара 2010. године, од када је и надлежност за евиденцију уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање пренесена са Фонда ПИО РС на Пореску управу Републике Српске.

Потребно је покренути активности на отклањању проблема увезивања стажа лицима за које је Предузеће уплатило доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, ради омогућавања кориштења припадајућих законских права по основу уплаћеног осигурања.

Краткорочне финансијске обавезе

На позицији краткорочних финансијских обавеза исказан је износ од 756.567,44 КМ, од чега се 500.000,00 КМ односи на обавезе по револвинг кредитима код Unicredit банке, износ од 255.262,60 КМ на рекласификацију краткорочног дијела обавеза дугорочног кредита за набавку опреме и 1.304,84 КМ се односи на обавезе за погрешне уплате.

Обавеза из пословања

На позицији обавеза из пословања, исказан је износ од 5.424.790,06 КМ, које се односе на следеће:

- Примљени аванси депозити и кауције	744.593,01 KM
- Добављачи у земљи	4.677.556,68 KM
- Добављачи у иностранству	2.640,37

Примљени аванси депозити и кауције исказани су у износу од 744.593,01 KM и односе се на примљене авансе како слиједи:

Р. бр.	О П И С	Почетно стање 01.01.2021.	Смањење обавеза у 2021. г.	Повећање обавеза (уплате у 2021. г.)	Стање на дан 31.12.2021.
1	Примљени аванси – вода, домаћинства	45.661,19		433,82	46.095,01
2	Примљени аванси – вода, привреда	5.457,66		469,89	5.927,55
3	Примљени аванси – смеће, домаћинства	22.755,96		17.254,68	40.010,64
4	Примљени аванси – смеће, привреда	9.784,01		2.282,36	7.501,65
5	Примљени аванси – електрична енергија домаћинства	506.179,35		47.771,31	553.950,66
6	Примљени аванси електрична енергија привреда	77.771,91		12.010,64	89.782,55
7	Примљени аванси остале услуге водовод	1.125,45			1.125,45
8	Примљени аванси – остале услуге електро	199,50			199,50
	Укупно:	668.935,03	0,00	75.657,98	744.593,01

Обавезе за примљене авансе су за 11,31% веће у односу на исти датум претходне године, а 56,29% у односу на 31. 12. 2019. године. Повећање примљених аванса је забиљежено код свих аналитичких позиција, а нарочито је изражен код услуга одвоза смећа домаћинствима, гдје пораст у односу на претходну годину износи 75,82% и одвоза смећа привреди у износу од 23,33%. У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2021. године није вршено намирење потраживања од купаца (затварање потраживања из унапријед наплаћеног износа) за износ испостављених мјесечних рачуна или дијела рачуна по основу пружених услуга домаћинствима или привреди. Одредбама члана 23 става 5 Правилника о рачуноводственим политикама ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописано је да се обавезе исказују по номиналној вриједности и преиспитују се најмање на сваки дан биланса стања. **Обзиром** да се унапријед примљене

уплате- аванси односе на услуге које Предузеће пружа и обрачунава на мјесечном нивоу, по испостављању рачуна (фактура) купцима за пружне услуге треба испитати да ли постоји унапријед извршена уплата, дакле и прије састављања финансијских извјештаја. Ревизијом смо утврдили да Предузеће у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2021. године, није преиспитивало исказану вриједност обавеза по основу примљених аванса за услуге, односно није вршило мјесечно намирење потраживања од купаца за унапријед плаћене услуге.

Потребно је преиспитати стање исказаних унапријед наплаћених аванса за услуге, те извршити затварање адекватних потраживања по истом основу.

Добављачи у земљи

Од исказаног износа од 4.677.556,68 КМ, у структури обавеза према добављачима на обавезе према Електропривреди РС Требиње по рачуну за 12/2021 односи се 3.867.461,37 КМ или 82,68% укупних обавеза према добављачима.

Највеће појединачне обавезе према добављачима, осим наведене, односе се на:

- МБ Радић д.о.о. Брчко	105.794,29
- Енерго систем доо Брчко	93.887,87
- АН метали доо Брчко	60.874,47
- Грубин експорт импорт доо Брчко	60.190,65
- ИЕГ д.о.о. Брчко	53.372,95

Одредбама члана 29 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ је прописано да су правна лица дужна, прије састављања финансијских извјештаја, да усагласе међусобна потраживања и обавезе са правним лицем с којима су у пословном односу.

Ревизијом смо утврдили да значајан дио салда добављача није усуглашен, што није у складу са одредбама члана 29 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, прије састављања финансијских извјештаја, извршити усаглашавање обавеза са свим добављачима у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених

На позицији обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених исказан је износ од 846.621,11 КМ, а односи се на:

1.	Обавезе по основу нето плата и накнада плата	477.447,60
----	--	------------

2.	Обавезе за топли оброк	62.381,25
3.	Обавезе по основу пореза на доходак из плата	21.122,76
4.	Обавезе за доприносе	261.698,50
5.	Обавезе по основу плата и накнада плата 1+2+3+4	822.650,11
6.	Обавезе по основу накнада плата које се рефундирају	23.971,00
7.	Обавезе по основу плата и накнада плата и осталих примања запослених 5+6	846.621,11

Одредбама члана 27а Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ је прописано да се попуњавање упражњеног радног мјеста врши путем јавног конкурса на основу обавезујуће одлуке комисије коју чине: предсједник управног одбора, директор и **запослени одговоран за кадровске послове** Предузећа.

Ревизијом смо утврдили да су упражњене позиције за два радна мјеста попуњаване привременим премјештајем запослених. У ревидираном периоду нису планиране, нити су покретане активности за попуњавање радних мјеста путем јавног конкурса, како је прописано одредбама члана 27а Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ.

Такође, Комисију за запошљавање у ЈП “Комунално Брчко” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, именовану Одлуком директора од 26. маја 2021. године, чине: директор, предсједник Управног одбора и **замјеник директора за техничке послове** Предузећа, што није у складу са одредбама члана 27а Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је планирати и покренути активности за попуњавање радних мјеста путем јавног конкурса у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених радних мјеста.

Потребно је именовање комисије за запошљавање вршити у складу са одредбама Закона о јавним предузећима у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу састава комисије.

Одредбама члана 8 Одлуке о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ је прописано да Предузеће податке о именованим лицима доставља Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ у року од пет (5) дана од дана именовања лица.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је 3. августа 2020. године донијела Одлуку о именовању чланова Управног одбора ЈП “Комунално Брчко”, којом је именovala пет (5) чланова Управног одбора Предузећа.

Увидом у Регистар именованих лица утврдили смо да нису достављени подаци за именоване чланове Управног одбора Предузећа Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ, у року од 5 дана од дана именовања лица како је прописано одредбама члана 8 Одлуке о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је податке о свим именованим лицима достављати Пододјељењу за људске ресурсе Владе Брчко дистрикта БиХ у року од пет (5) дана од дана именовања у складу са одредбама Одлуке о Регистру запослених и Регистру именованих лица у органима јавне управе, институцијама, јавним предузећима, установама, заводима и фондовима Брчко дистрикта БиХ.

Друге обавезе

Исказане су у износу од 7.092,93 КМ и односе се на: обавезе за накнаде члановима Управног одбора у износу од 3.396,44 КМ (накнаде за децембар), порез на доходак по истом основу у износу од 377,37 КМ, обавезе по основу уговора о дјелу – порез на доходак у износу од 3.319,12 КМ.

Обавезе за ПДВ

Обавезе по основу излазног ПДВ-а исказане су, на дан 31. 12. 2021. године, у износу од 104.274,31 КМ и односе се на обавезе по основу више исказаног излазног у односу на улазни ПДВ за децембар 2021. године, које су измирене у јануару 2022. године.

7.3.6. Пасивна временска разграничења

На дан 31. 12. 2021. године исказана су пасивна временска разграничења у износу од 2.362.155,62 КМ, а односе се на унапријед наплаћене одгођене приходе по основу примљених грантова од Владе Брчко дистрикта БиХ, који нису доспјели за признавање у износу од 2.339.846,04 КМ и 22.309,58 КМ обрачунати остали трошкови текућег периода.

7.3.7. Попис имовине, потраживања и обавеза

Чланом 26 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да је Предузеће на крају сваке године обавезно извршити попис и ускладити стварно стање цјелокупне имовине, обавеза и потраживања.

Одредбама члана 27 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да се извјештај о обављеном попису доставља надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године.

Годишњи попис се у Предузећу спроводи у складу с Правилником о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза стварног и књиговодственог стања у ЈП „Комунално Брчко“, број: 01-07869/15 од 16. јула 2015. године и Упутством о раду комисија за попис, број: ИНТ-02.01-00506/21 од 8. децембра 2021. године, те Одлуком директора о именовану комисија за попис број: ИНТ-02.01-00506/21 од 8. децембра 2021. године и Измјенама Одлуке о именовану пописних комисија од 26. јануара 2022. године

Након спровођења припремних радњи попис је започео 17. децембра 2021. године, и није окончан до 25. јануара 2022. године, те је на предлог Централне пописне комисије директор донио Одлуку о продужењу рока, којом је рок за окончање пописа продужен до 10. фебруара

2022. године. На основу извјештаја појединачних комисија Централна пописна комисија је 9. фебруара 2022. године сачинила Извјештај о извршеном редовном годишњем попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. 12. 2021. године. Закључком Управног одбора, број: 01-00642/22 од 10. марта 2022. године Централној пописној комисији је наложено да коригује Извјештај у дијелу отписа залиха. Анекс Извјештаја о извршеном редовном годишњем попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. 12. 2021. године достављен је 22. марта 2022. године.

Ревизијом смо утврдили да Извјештај није потпун, јер у исти нису укључене, односно нису пописане гаранције примљене од добављача за добро извршење уговора, што није у складу са одредбама члана 26 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је извјештај о обављеном попису достављати надлежном лицу у року од петнаест дана од истека пословне године, како је прописано одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

7.3.8. Ванбилансна имовина

У ванбилансној евиденцији исказан је износ од **137.937.566,50** КМ који се односи на вриједност сталних средстава у власништву Владе Брчко дистрикта БиХ, која су дата на управљање и коришћење Предузећу.

Наведена средства су обухваћена елаборатом о извршеном попису на дан 31. 12. 2021. године, по организационим јединицама како слиједи:

1. Електродистрибуција	59.776.231,02 КМ;
2. Водовод и канализација	75.408.167,48 КМ;
3. Чистоћа	2.753.168,00 КМ;
<hr/>	
УКУПНО:	137.937.566,50 КМ.

Одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ прописано је да главна књига ванбиланских евиденција обухвата пословне догађаје који у тренутку настанка немају утицаја на промјене у билансу стања и билансу успјеха, али обезбјеђују додатне информације о коришћењу туђе имовине.

Извјештај Централне пописне комисије о извршеном попису средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2021. године обухватио је 137.937.566,50 КМ средстава датих на коришћење Предузећу од стране Владе Брчко дистрикта БиХ.

Унутар наведених средстава на коришћењу, педесет два (52) средстава у вриједности од 2.497.015,59 КМ предата су али Предузеће истим не управља, нити их користи. Евидентирање у главној књизи ванбиланских евиденција туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи није у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, у сарадњи с Владом Брчко дистрикта БиХ, у главној књизи ванбилансних евиденција извршити искњижавање туђих средстава којима Предузеће не управља, нити их користи, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ ради обезбјеђења додатних информација о коришћењу туђе имовине.

7.4. Биланс успјеха за период 1. 1. – 31. 12. 2021. године

7.4.1. Пословни приходи

У Билансу успјеха исказани су пословни приходи у износу од 46.148.904,00 КМ. Структура по врстама прихода дата је у сљедећем прегледу:

Р. бр.	Опис	2020. г.	2021. г.	Индекс 3/2	% 2021. године
0	1	2	3	4	5
1	Приходи од продаје електричне енергије	36.518.927,00	38.563.057,00	105,60	83,56
2	Приходи од продаје воде	2.185.735,00	2.187.608,00	100,09	4,74
3	Приходи од услуга одвоза смећа	2.444.315,00	2.431.751,00	99,49	5,27
4	Остали приходи чистоћа	1.606.300,00	1.521.617,00	94,73	3,30
5	Остали приходи од електродистрибуције	610.139,00	643.193,00	105,42	1,39
6	Приходи од фиксних накнада водовод	619.393,00	630.694,00	101,82	1,37
7	Остали приходи водовод и канализација	159.277,00	155.619,00	97,70	0,34
8	Приходи од продаје учинака (1+2+...+7)	44.144.086,00	46.133.539,00	104,51	99,97
9	Остали пословни приходи	36.278,00	15.365,00	42,35	0,03
10	Укупно пословни приходи (8+9)	44.180.364,00	46.148.904,00	104,46	100,00

Остварени пословни приходи у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2021. године већи су у односу на остварење у претходном периоду за 1.968.540,00 КМ или 4,46%, а највећим дијелом се односе на повећање прихода од продаје електричне енергије који су повећани за 2.044.130,00 КМ или 5,60% у односу на претходну годину. Повећање прихода од продаје електричне енергије је узроковано повећањем испоручене електричне енергије купцима као и повећање цијене електричне енергије крајњим корисницима.

Финансијски приходи

Финансијски приходи су у 2021. години остварени у износу од 255.912,13 КМ и односе се на приходе од затезних камата обрачунатих корисницима услуга због кашњења у плаћању услуга Предузећа у износу од 230.259,72 КМ, приходи по основу банкарских гаранција 18.140,00 КМ, приходи од повраћаја средстава 6.806,35 КМ и остали финансијски приходи у износу од 706,06 КМ.

Остали приходи

Остали приходи остварени у износу од 1.070.854,20 КМ и односе се на: примитке по основу примљеног гранта Владе Брчко дистрикта БиХ у износу од 795.383,09 КМ и приходе од наплате отписаних потраживања у износу од 275.471,11 КМ.

7.4.2. Пословни расходи

У финансијском извјештају Билансу успјеха исказани су пословни расходи у износу од 44.922.452,00 КМ и односе се на сљедеће:

Р. бр.	Опис	2020. г.	2021. г.	Индекс 3/2
0	1	2	3	4
1	Набавна вриједност продате робе (трошкови набавке електричне енергије)	28.079.152,00	29.781.741,00	106,06
2	Материјални трошкови	2.156.907,00	2.185.070,00	101,31
3	Трошкови плата и осталих личних примања	10.772.495,00	10.057.594,00	93,36
4	Трошкови производних услуга	788.032,00	753.558,00	95,63
5	Амортизација	1.507.601,00	1.565.347,00	103,83
6	Нематеријални трошкови	352.113,00	435.190,00	123,59
7	Трошкови пореза	142.935,00	142.512,00	99,70
8	Трошкови доприноса	1.380,00	1.440,00	104,35
УКУПНО:		43.800.615,00	44.922.452,00	102,56

Укупни пословни расходи у 2021. години већи су у односу на 2020. годину за 2,56% или за 1.121.837,00 КМ.

Набавна вриједност продате робе остварена је у износу од 29.781.741,00 КМ, а односи се на трошкове набавке електричне енергије, који чине 66,30% укупних пословних расхода Предузећа. Ови трошкови су у односу на 2020. годину већи за 1.702.589,00 КМ или 6,06%, из разлога што је набављена електрична енергија повећана за 12.911.304 kWh или 4,73% али и раста просјечне улазне цијена електричне енергије у 2021. години у односу на 2020. годину.

У 2021. години, од укупно набављене електричне енергије остварени су губици у проценту од 10,90% или 3.245.118,36 КМ. Губици су већи у односу на претходни период за 0,25%, али су већи и од просјека дистрибутера електричне енергије у БиХ (губици дистрибутера у БиХ по извјештају ДЕРК-а за 2021. годину износе 9,22%) за 1,68% и од планираних губитака за 2021. годину за 0,90%. Такође губици воде у водоводној мрежи су у 2021. години остварени у проценту од 55,89% и премашују планиране губитке воде за 2021. годину за 15,89%.

Потребно је наставити активности на даљем смањењу губитака електричне енергије и воде ради постизања планираног процента губитка.

Материјални трошкови су остварени у износу од 2.185.070,00 КМ и већи су у односу на претходну годину за 28.163,00 КМ или 1,03%. Наведени трошкови, садрже трошкове материјала и резервних дијелова у износу од 653.050,00 КМ, трошкове властите потрошње електричне енергије у износу од 567.116,00 КМ, трошкове енергије, горива и мазива у износу од 479.967,00 КМ, трошкове резервних дијелова у износу од 160.262,00 КМ, трошкове ситног алата, инвентара и ауто гума у износу од 44.316,55 КМ, те остале материјалне трошкове у износу од 280.358,45 КМ.

Трошкови плата и осталих личних примања остварени су у износу 10.057.594,00 КМ и нижи су у односу на претходну годину за 714.901,00 КМ или 6,64%. На смањење ових трошкова утицало је првенствено смањење просјечног броја запослених у току 2021. године када је износио 455, у односу на просјечан број у 2020. години када је износио 477 запослених лица.

Трошкови плата и осталих личних примања састоје се од: бруто плате и бруто накнаде плата у износу 8.837.125,00 КМ, накнаде за топли оброк и остала накнаде запосленим у износу од 813.146,00,00 КМ, накнаде за дневнице и трошкове службених путовања 4.410,00 КМ, накнаде члановима Управног одбора 55.753,00 КМ и трошкови накнада по уговорима о дјелу и уговора о повременим и привременим у износу од 347.160,00 КМ.

Чланом 1 Одлуке о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко“, број: 01-02-150/17 коју је донијела Скупштина Брчко дистрикта БиХ, 7. јуна 2017. године усвојена је мјера израде нове организације Предузећа, те израда програма превременог пензионисања радника у року од шездесет (60) дана од дана доношења Одлуке.

Предузеће је у претходним годинама покретало поступке јавних набавки услуга израде нове систематизације који су поништавани, те је 15. октобра 2020. године закључило Уговор о набавци наведених услуга. Одредбама члана 3 Уговора прописан је рок за пружање услуга од максимално деведесет (90) календарских дана од дана потписивања Уговора.

Добављач, с којим је закључен уговор о набавци, 6. августа 2021. године извршио је услугу израде нове систематизације и испоставио рачун који је плаћен 12. августа 2021. године и 8. септембра 2021. године.

Ревизијом смо утврдили да још увијек није усвојена нова организација Предузећа нити је израђен програм превременог пензионисања радника, што није у складу са одредбама члана 1 Одлуке о усвајању предлога мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП “Комунално Брчко“, донесене од стране законодавног органа и оснивача Предузећа и члана 3 Уговора о набавци услуга закљученог 15. октобра 2020. године.

Потребно је усвојити нову организацију Предузећа и програм превременог пензионисања радника, како би се испоштовале одредбе Одлуке о усвајању мјера за отклањање проблема у функционисању ЈП „Комунално Брчко“ од 7. јуна 2017. године.

Потребно је придржавати се одредаба склопљених уговора о јавним набавкама, у дијелу поштовања уговорених рокова.

Одредбама члана 50 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ је прописано да прековремени рад може трајати најдуже до десет часова седмично, а на захтјев послодавца радник може уз писмену сагасност радити прековремено још највише до десет часова седмично.

Осим тога, одредбама члана 54 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ је предвиђена могућност прерасподјеле радног времена у случајевима када то захтјева природа посла. С тим у вези, ради рационализације трошкова, пуно радно вријеме се може прерасподијелити тако да у току једног периода траје краће, а током другог периода дуже од пуног радног времена, те да се такво радно вријеме не сматра прековременим радом.

У ревидираном периоду остварено је 31.416 прековремених сати, те је обрачуната увећана плата у износу од 210.572,70 КМ. Више радника је остварило преко десет часова прековременог рада седмично без писмене сагласности, како је прописано одредбама члана 50 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ. Наведени прековремени рад као увећање основне плате је, у складу с чланом 10 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ Брчко дистрикт БиХ, увећан за 30% у односу на редован рад у радном времену.

Увидом у захтјеве за обрачун плате за мјесец (ЗП образац) утврдили смо да се у колонама предвиђеним за прековремени рад и приправности не уносе остварени сати. Захтјев, усљед неуношења наведених сати, не омогућава потпуне податке о укупном мјесечном броју остварених радних сати запослених, те се код обрачуна плата запослених поред захтјева морају да користе и помоћне евиденције о оствареним сатима рада.

Потребно је да се Предузеће досљедно придржава одредаба Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ограничења трајања прековременог рада, односно добијања писмене сагласности радника.

Потребно је вршити прерасподјелу радног времена у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, ради рационалнијег коришћења средстава.

Потребно је вршити унос свих прописаних података у обрасце Захтјева за обрачун плате за мјесец (ЗП образац), ради омогућавања утврђивања укупног броја остварених сати, те тачног обрачуна плата запослених.

Одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ прописани су разлози за увећање основице нето плата. Као разлози су наведени неопходност посебног ангажмана за остваривање планираних

резултата, када је ријеч о руководећим радницима, а код осталих запослених уколико се сматра дефицитарним кадром посебно значајним за несметано функционисање Предузећа. Увећање основице нето плате се креће од 10 до 30%, те не може трајати дуже од шест (6) мјесеци. Правилником нису прецизно дефинисани процедура и мјерљиви критеријуми обрачуна приликом увећања основице нето плате. Током 2021. године Предузеће је донијело најмање осамдесет четири (84) одлуке о увећању плата за 225 запослених, те је по том основу исплаћен износ од 41.818,82 КМ. Код четири (4) донесене одлуке увећање је износило 5%, код четрдесет (40) одлука је гласило на 10% увећања, док се четрдесет (40) одлука односило на 20% увећања плата. Трајање увећања је код осамдесет једне (81) одлуке један мјесец, док је код три (3) увећања од 20% период трајања увећања износио три мјесеца. Као разлог доношења одлука наведено је правовремено обављање повјерених послова, изузетно залагање у извршавању радних задатака, као и повећање обима посла. Разлози за увећане основице нето плате нису у складу са одредбама члана 13 Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Потребно је одлуке о увећању основице нето плате доносити у складу са одредбама Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, у дијелу разлога и износа за увећање основице нето плате.

Потребно је подзаконским актима прецизније прописати процедуру и мјерљиве критеријуме обрачуна приликом увећања основице нето плате, ради објективне оцјене посебног ангажмана запослених.

Правилник о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (пречишћени текст) је донесен 17. јуна 2013. године, те је извршено шеснаест (16) измјена и допуна Правилника и то: 17. октобра 2013. године, 5. фебруара 2014. године, 22. маја 2014. године, 30. јуна 2014. године, 29. септембра 2014. године, 19. новембра 2014. године, 27. маја 2015. године, 30. децембра 2015. године, 4. октобра 2017. године, 17. маја 2018. године, 29. децембра 2018. године, 25. марта 2019. године, 12. септембра 2019. године, 24. октобра 2019. године, 28. јануара 2020. године и 13. јануара 2022. године.

Потребно је донијети нови пречишћени текст Правилника о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ, ради постизања ажурности и једноставније примјене донесеног акта.

Предузеће је у ревидираном периоду остварило трошкове по основу закључених уговора о привременим и повременим пословима са 81 лицем у износу од 308.657,56 КМ, док су издаци по основу закључених уговора о дјелу са 18 лица износили 38.502,12 КМ. Одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ је прописано да се уговор о привременим и повременим пословима може закључити, ако су послови по својој природи такви да не трају дуже од деведесет (90) дана у једној календарској години и да не представљају послове за које се закључује уговор о раду.

Одредбама члана 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикта БиХ је утврђено најмање десет (10) послова за које се закључују уговори о привременим и повременим пословима.

У ревидираном периоду са тридесет пет (35) лица су закључивани уговори о обављању привремених и повремених послова који су трајали дуже од деведесет (90) дана, што није у складу са одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом смо утврдили да су на пословима, за које је предвиђено да се закључује уговор о привременим и повременим пословима, ангажована лица путем закључивања уговора о дјелу, што није у складу са одредбама члана 117 Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикта БиХ.

Такође, ревизијом смо утврдили да лица која су обављала привремене и повремене послове нису била пријављена као осигураници фондова пензијског и инвалидског осигурања, те им нису уплаћивани припадајући доприноси. Предузеће, лицима која обављају привремене и повремене послове, није обезбиједило права у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, како је прописано одредбама члана 40 Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је ангажовање лица ради обављања привремених и повремених послова вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ, у дијелу периода ангажовања лица.

Потребно је ангажовање лица, на послове за које је утврђено да се закључују уговори о привременим и повременим пословима, вршити у складу са одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду ЈП „Комунално Брчко“.

Потребно је лицима која обављају привремене и повремене послове у Предузећу обезбиједити права у складу с прописима о пензијском и инвалидском осигурању ентитета Босне и Херцеговине, како је регулисано одредбама Закона о раду Брчко дистрикта БиХ.

Трошкови производних услуга остварени су у износу од 753.558,00 КМ и већи су у односу на исти период прошле године за 34.474,00 КМ или 4,57%. У односу на прошлу годину повећани су трошкови анализирања воде, одржавање и сервисирање теретних возила и радних машина, трошкови рекламе и пропаганде а смањени су трошкови одржавања софтвера и трошкови изнајмљивања и закупа.

Најзначајније ставке у оквиру трошкова производних услуга су: трошкови одржавања и сервисирања теретних возила, машина и алата 474.722,00 КМ, трошкови услуга израде и дораде 60.800,00 КМ, трошкови рекламе и пропаганде 51.631,00 КМ, трошкови закупа и изнајмљивања 7.880,00 КМ и остали трошкови производних услуга 158.525,00 КМ.

Трошкови амортизације исказани су у износу од 1.565.347,00 КМ и већи су од остварења у претходној години за 57.746,00 КМ или 8,67%, и односе се на амортизацију сталних средстава у обрачунском периоду. Наведени износ се односи на амортизацију: лиценци 10.543,00 КМ, остала нематеријална средства 197.822,00 КМ, грађевински објекти 233.403,00 КМ и на постројења и опрему 1.123.578,41 КМ.

Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) остварени су у износу од 435.190,00 КМ и већи су од прошлогодишњих за 83.077,00 КМ или 8,23%. Најзначајније ставке у овој категорији трошкова су: накнаде за дјелатност дистрибуције 105.000 КМ, трошкови телефонских и ПТТ услуга 73.604,00 КМ, трошкови банкарских услуга и гаранција 50.730,00 КМ, консултантске услуге 49.995,00 КМ, трошкови осигурања радника 57.229,00 КМ, адвокатске услуге 30.995,00 КМ и остали нематеријални трошкови 78.481,00 КМ.

Трошкови пореза исказани су у износу од 142.512,00 КМ и односе се на накнаду за дјелатност дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у износу од 105.000,00 КМ, порез на имовину 3.814,00 КМ, накнаде за коришћење корисне функције шума 9.100,00 КМ, трошкови регистрације 22.011,00 КМ, и друге накнаде 2.587,00 КМ.

Трошкови доприноса исказани су у износу од 1.440,00 КМ и односе се на чланарине Привредној комори.

7.4.3. Финансијски расходи

У Билансу успјеха исказани су финансијски расходи у износу од 58.150,00 КМ и односе се на расходе од камата и то: камате по револвинг кредитима у износу од 44.320,00 КМ, камате по дугорочном кредиту у износу 9.108,00 КМ, затезне камате због кашњења у плаћању рачуна добављачима у износу од 237,00 КМ и камате по судским пресудама у износу од 4.486,00 КМ.

7.4.4. Остали расходи

На позицији осталих расхода исказан је износ од 1.126.073,00 КМ, који се састоји од:

- 1) **Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања у износу од 244.939,00 КМ**, а односе се на утужена потраживања за пружене услуге уз ранијег периода у износу од 243.089,00 КМ (извршен је отпис на основу елабората о извршеном попису и одлуке управног одбора), те отпис потраживања на основу правоснажних судских пресуда у износу од 1.850,00 КМ.
- 2) **Расходи по основу расходања залиха материјала и робе и остали расходи у износу од 881.134,00 КМ** а односе се на: трошкове набавке и изградње трафостаница чија набавка и изградња је финансирана из средстава гранта у износу од 504.781,00 КМ, накнаде штете по пресудама (материјална и нематеријална штета физичким лицима) у износу од 78.530,00 КМ, накнадно утврђени остали расходи у износу од 99.832,00 КМ (који се углавном односе на расходе по основу рефундирања боловања), накнаде штете по споразуму у износу од 30.513,00 КМ, трошкове судског поступка у износу од 55.759,00 КМ, отпис залиха 54.631,00 КМ, остали расходи по другим основама, расходи из ранијих година у износу од 47.241,00 КМ, мањкови 2.333,00 КМ и остали расходи (накнаде штете по кваровима, остала накнада штете, новчане казне и сл.) 7.514,00 КМ.

7.4.5. Резултат пословања

У Билансу успјеха, сучељавањем прихода и расхода, Предузеће је исказало нето добит у износу од 1.368.995,00 КМ, што је веће је у односу на претходну годину за 188.681,00 КМ или 15,99 %.

Ревизијом смо утврдили да је исказани резултат пословања за период 1. јануар – 31. децембар 2021. године **прецијењен** најмање за износ ненаплативих сумњивих и спорних потраживања и износ залиха које не задовољавају критеријуме за признавање у билансу стања у складу с препорукама МРС 2 – Залихе и Оквиром за презентацију и састављање финансијских извјештаја, (детаљније образложење и препоруке дати су у тачки 7.3.2).

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У 2021. години завршено је укупно 240 поступака набавке, укупне финансијске вриједности 7.699.638,34 КМ, и то:

- 113 директних поступака, укупне вриједности 223.962,76 КМ. Набављани су роба, услуге или радови мале финансијске вриједности за које се финансијски није исплатило спроводити други поступак. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. директни поступци чине 2,91%.
- Четири (4) поступка по анексу II, дио b, ЗЈН, укупне вриједности 100.000,00 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. поступци по анексу II, дио b, ЗЈН чине 1,30%.
- Тридесет пет (35) конкурентских поступака, укупне вриједности 399.942,04 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. конкурентски поступци чине 5,19%.
- Дванаест (12) конкурентских – оквирних поступака, укупне вриједности 197.680,28 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. конкурентски оквирни поступци чине 2,57%.
- Деветнаест (19) отворених поступака укупне вриједности 1.621.979,97 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. отворени поступци чине 21,07%.
- Четрдесет шест (46) отворених – оквирних поступака укупне вриједности 4.881.439,67 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. године отворени – оквирни поступци чине 63,40%.
- Један (1) преговарачки поступак вриједности 70.083,00 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. преговарачки поступци чине 0,91%.
- Десет (10) поступака изузетих од ЗЈН, укупне вриједности 204.550,62 КМ. У односу на укупну вриједност завршених набавки до 31. децембра 2021. год. поступци изузети од ЗЈН чине 2,66 %.

Правилником о јавној набавци робе, обављању услуга и уступању радова у ЈП “Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ, члан 3, дефинисано је планирање јавних набавки у дијелу усвајања, садржаја и рокова за доношење плана.

План набавки за 2021. годину усвојен је 5. фебруара 2021. године, те је током 2021. године донесено осам (8) измјена истог, док је током претходне године извршено такође осам (8) измјена Плана набавки.

Ревизијом смо утврдили да наведеним Правилником није прецизно дефинисан поступак планирања јавних набавки у дијелу овлашћења и одговорности организационих јединица, односно лица која учествују у поступку планирања, рокова и случајева измјене плана набавки као и других питања од значаја за поступак планирања.

Учестале измјене Плана набавки, који представља основ од које су зависне остале фазе, отежавају управљање, провођење и контролу поступака јавне набавке.

Потребно је прецизније дефинисати поступак планирања јавних набавки чиме би се повећала ефикасност у спровођењу поступака јавне набавке и реализације уговора.

Потребно је анализирати извршење годишњег и узроке измјена плана јавних набавки ради прецизнијег и поузданијег планирања јавних набавки у будућем периоду.

Одредбама члана 3 Закона о јавним набавкама БиХ прописано је да је уговорни орган у поступку јавне набавке дужан да обезбиједи активну конкуренцију с циљем најефикаснијег коришћења јавних средстава, у вези с предметом набавке и његовом сврхом.

У ревидираном периоду Предузеће је донијело четрдесет шест (46) одлука о поништењу поступка јавне набавке процијењене вриједности од 2.706.000,00 КМ. Разлози поништења поступка су сљедећи: није достављена ниједна понуда или захтјев у седамнаест (17) случајева у износу од 689.000,00 КМ; није примљена ниједна прихватљива понуда у десет (10) случајева у износу од 1.238.000,00 КМ; цијене прихватљивих понуда су знатно веће од обезбијеђених средстава у једанаест (11) случајева износа 127.500,00 КМ и због доказивих разлога који су ван контроле уговорног органа и који се нису могли предвидјети у вријеме покретања поступка јавне набавке у осам (8) случајева у износу од 651.500,00 КМ.

Број поништених поступака указује да Предузеће у поступцима јавних набавки није обезбиједило активну конкуренцију и најефикасније трошење средстава, како је предвиђено одредбама члана 3 Закона о јавним набавкама БиХ.

Потребно је да Предузеће, у поступцима јавне набавке, обезбиједи активну конкуренцију и најефикасније трошење јавних средстава, у складу са Законом о јавним набавкама БиХ, ради ефикасније реализације планираних набавки.

9. КОМЕНТАР

Предузећу је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2021. годину, број: 01-02-03-13-231/22 на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана Предузеће се изјаснило дописом број: 02.01-01212/22 од 25. маја 2022. године и доставило коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2021. годину.

Коментаре и примједбе нисмо усвојили јер нису достављени нови докази који би утицали на промјену наших налаза.

Тим за ревизију:

Амра Мехић, дипл. ек.

Милан Милашиновић, дипл. ек.